

ALO
TARIM

444 03 58

*Çalışmadan, yorulmadan, üretmeden
rahat yaşamak isteyen toplumlar önce haysiyetlerini,
sonra hürriyetlerini ve daha sonra da
istiklal ve istikballerini kaybederler...*

H. Otatürk

www.sivastarim.gov.tr

e-mail : mailadmin@sivastarim.gov.tr

İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ

M.Fethi Akyüz Cad. Sivas Tel: (0 346) 215 17 23-30 (7 Hat)
www.sivastarim.gov.tr

**T.C.
SIVAS VALİLİĞİ
İL TARIM MÜDÜRLÜĞÜ**

**ARILARDA SUN'I
OĞUL ALIMI
ve ANA ARI DEĞİŞİMİ**

ALO TARIM
444 03 58

**ARILARDA SUN'I OĞUL ALIMI
ve ANA ARI DEĞİŞİMİ**

ARILARDA SUN'İ OĞUL ALIMI

Sun'i oğul, arıcının arılı koloni sayısını arttırmak amacıyla yapılabildiği gibi, arı ailesinde oluşan tabii oğul arzusunu önlemeye yönelik yapılmaktadır. Sun'i oğul elde etmek isteyen arıcı; sun'i oğulu hazır dömlü ana arı ilemi analandıracak, yoksa yeni oluşturduğu oğul arısı kendisi mi ana arı çıkaracak, arıcının buna karar vermesi gerekmektedir. Bunun zamanlaması da ayrıca önem kazanmaktadır.

Arıcılıkta Oğul:

- 1-Tabii Oğul
- 2-Sun'i Oğul

Sun'i Oğul:

- a) Bölme Oğul
 - b) Devşirme Oğul
- olmak üzere iki türlü yapılır.

BÖLME OĞUL

Bölünmesine karar verilen koloniler güçlü olmalıdır. Yani en az 8-9 çerçeveyi arı ailesi işgal etmiş ve 7-8 çerçeve her kademedede yavru ihtiva ediyor olmalıdır. Arıcımızın stokunda hazır yumurta yapan yedek ana arısının olmadığını düşünecek olursak; bu tür güçlü arılı kovanınızın yanına temizlenmiş boş bir kovan (kuluçkalık) getirilir. Güçlü kovanımızdan günlük yumurta bulunan bir çerçeve arı ailesiyle birlikte; ancak ana arı bölünecek kovanda kalmak şartıyla boş kovanın ortasına konulur. Bu çerçevenin iki yanına da kapalı yavru ihtiva eden iki adet arılı çerçeve daha yerleştirilir. Bu yavrulu çerçevelerin varsa iki tarafına yoksa en az bir tarafına da ballı ve çiçek tozlu (polenli) çerçeve yerleştirilir.

Yeni oluşturduğumuz kovadaki çerçeveler kuluçkalığın bir yanına sıkıştırılır. Bölünen kovan yerinden kaldırılarak yarım metre sağa veya sola alınır. Yeni oluşturulan kovan (sun'i oğul) bunun yanına konmak suretiyle kovan dış kenarları birbirine temas edecek şekilde yerleştirilir. Ya da bölünen kovan yana alınır bunun yerine sun'i oğul dediğimiz arılı kovan yerleştirilir. Yanına da bölünen (anaç) kovan konularak kovan dış yüzeyleri birbirine temas eder tarzda yerleştirilir. İki birbirine bitişik kovan bir hafta kadar yanyana kaldıktan sonra günde bir ayak çekmek suretiyle iki kovan arasında 1-1,5 metre aralık oluşturulana kadar kaydırılır. Arıcı; sun'i oğulu aldığı günü bilmek, not etmek durumdadır. Bölme işlemini yaptığı günden itibaren azar azar olmak kaydıyla bütün kovanlarıyla birlikte sun'i oğulu 1x1 oranında şurupla beslemesi gerekmektedir. İşlemden 5 gün sonra arıcı, yeni oluşturulan arılı sun'i oğul kovanını açarak kontrol yapması gerekmektedir. Petekler üzerinde kapanmamış ve kapalı birden fazla ana arı memelerinin olduğu arıcı tarafından görülecektir. Açık memeler kalmak kaydıyla kapalı memeler koparılarak imha edilecektir. Sonra kovan kapağı kapatılacak arı ailesi normal düzen içerisinde

çalışmasını sürdürecektir. Bu işlemten 3 gün sonra tekrar kovan açılarak, bu defa çok iyi gelişmiş kapalı ana arı memelerinden ucu küt, dış kısmı dipten itibaren 2/3 kısmı pürüzlü olanlardan bir yada iki tanesi bırakılarak diğerleri koparılarak iptal edilir. Sun'i oğul alımının yapıldığı günden itibaren sayıldığında 15-16 günde ana arı ergin hale gelerek kovana intikal eder ve arı ailesi analanmış olur.

DEVŞİRME OĞUL

Güçlü kolonilerden alınan yavrulu ve ballı-polenli peteklerle oluşturulan yapay oğullara devşirme oğul veya toplama oğul denilmektedir. Yöntemin uygulanışında 3-4 güçlü kovan önceden belirlenir. Tespit edilen bu güçlü kolonilerden 2'şer 3'er petek koloni düzeni verilerek boş bir kovana yerleştirilir. Ancak bir araya getirilen bu petekler üzerinde ana arı olmamalıdır. Anasız olarak oluşturulan yeni koloniye ana arı kazandırılmalıdır. Sonbahar mevsiminde ve oğul önleme yöntemi olarak ta yaz sezonunda devşirme işlemi yapılmaktadır.

ANA ARI DEĞİŞİMİ ve SUN'İ OĞULA DÖLLÜ ANA ARI VERİLMESİ

Güvenilir yerden temin edilen dömlü ana arı yada arıcının stokunda bulunan ana arı verilmesi üreticinin menfaatinedir. Sun'i oğula, kafes içerisinde verilecek ana arı şu şekilde verilmelidir:

Kapalı bir mekanda kafesin çıkış deliği kafesin özelliğine göre hafif aralanarak ana arıya refakat eden bakıcı arılar kafes dışına alınmalı, yani uçurulmalıdır. Ana arı tek başına kaldıktan sonra çıkış deliği kapatılmalıdır. Kuluçkalık ortasındaki iki yavrulu çerçeve, kafesin

şıgacağı kadar açılarak kafes, telli ise telli yüzey, plastik ve kızaklı ise fazlaca delik ihtiva eden yüzey kovan tabanına bakacak tarzda ve kafesin katı yem bulunan kısmı kovanın arkasına çıkış deliği kovanın uçma deliği istikametine bakacak şekilde çerçeveler arasına yerleştirilerek çerçeveler sıkıştırılıp kovanın kapağı kapatılır. Hazır ana arı verileceği için sun'i oğulu oluştururken günlük yumurtalı çerçeve bulundurma zorunluluğu yoktur. Bu haliyle kafesteki ana arı 5 gün süreyle yerinde kalacaktır. 5 gün sonra arıcı, kovanını açarak, kafesi iki çerçevenin arasına gelecek şekilde çerçevelerin üzerine koyacak ve diğer çerçevelerden başlayarak arı ailesinin kendisinin yaptığı memeleri bir tane de gözden kaçırmayacak şekilde iptal edecek. Kaç çerçeve varsa iki yanları da kontrol edilerek hepsi aynı işleme tabi tutulacak. Hiç memenin kalmadığından emin olan arıcı ana arı kafesinin yine kafes özelliğine bağlı olarak katı yem yani kek bulunan taraftaki çıkış deliği ana arının çıkabileceği kadar açılacak. Yeniden iki yavrulu çerçevenin arasına kafes, aynı yere sıkıştırılarak kovan kapağı kapatılacaktır. Katı yemin bulunduğu yerdeki

yiyecek arı ailesi tarafından bitirildikten sonra ana arı kovana intikal etmiş ve kabul edilmiş olacaktır. Yeni ana kabulü ile birlikte üç dört gün arı ailesi arıcı tarafından rahatsız edilmemelidir. Kovan açılıp çerçeveler tetkik edilmemelidir. Ana arı değişimi de bu sayılan prensipler dahilinde gerçekleştirilir.

Sun'i oğulda günlük yumurtadan ana arı elde etmenin yanında, diğer kovanlarda hazır ana arı memeleri bulunan çerçevelerden de yararlanılarak sun'i oğulun daha erken analanması sağlanabilir. Günlük yumurtadan itibaren 15-16 günde ergin hale gelen ana arı 5-7 gün içerisinde cinsi olgunluğa ulaşmaktadır. Bunu takip eden günlerde civarda çevre sıcaklığının 21 °C nin üzerinde ve yeter sayıda erkek arının bulunması gerekmektedir. Bu çevre şartlarının arıcı tarafından bilinip takip edilmesi gerekmektedir.

Arıcılarımızın ana arı değişme yada yenileme alışkanlığı kazanmaları kendi menfaatlerinedir. Ana arının ömrü 5 veya 7 yıl olmakla birlikte damızlıkta tutulması gereken süre sabit arıcılıkta 2 yıl, gezginci arıcılıkta 1 yıldır. Bu sürelerin sonunda arıcılarımızın ana arılarını yenilemeleri gerekmektedir.